

Starttivalmennus työpajalla

OPAS PALVELUKUVAUKSEN
LAATIMISEEN

Pirjo Oulasvirta-Niiranen
Mea Hannila-Niemelä
Reetta Pietikäinen

Sisällys

Palvelukuvauksen laatijalle	3
Palvelukuvauksen kansisivu	4
1. Starttivalmennuksen kuvaus	6
Kohderyhmä ja valmentautujaprofiili	8
Sisällöt ja menetelmät	10
Toiminnan tarkoitus ja tavoitteet	12
2. Starttivalmennus osana organisaatiota	14
3. Valmentautujien ohjautuminen starttivalmennukseen	16
Starttivalmennukseen ohjaavat tahot	17
Starttivalmennukseen ohjautumisessa huomioitavia asioita ja toimintatapoja	18
4. Starttivalmennuksen yhteistyöverkosto	19
Keskeisimmät sidosryhmät	20
5. Valmennusprosessin kuvaus	21
Starttivalmennusmalli	22
Starttivalmennuksen aloitusvaihe	24
Starttivalmennuksen tavoitteiden mukaisen työskentelyn vaihe	25
Starttivalmennuksen viikko-ohjelma	26
Starttivalmennuksen lopetus- ja jatkokolkujen vaihe	29
6. Valmentautujien ohjautuminen jatkoluille	30
Valmentautujien tyypilliset jatkolut	31
Starttivalmennuksesta eteenpäin ohjautumisessa huomioitavia asioita ja toimintatapoja	32
7. Starttivalmennuksen resurssit	33
8. Starttivalmennuksen hyötyjä ja vaikutuksia	35
9. Palvelukortti	37
10. Palvelukuvauksen päivittäminen	39

Palvelukuvauksen laatijalle

Uuden palvelun tai toimintamallin kehittämiseen ja juurruttamiseen liittyy keskeisesti palvelun kuvaaminen eli toiminnan ja sen hyötyjen näkyväksi tekeminen.

Palvelukuvauksessa määritellään palvelun tarkoitus ja tavoitteet sekä kuvataan palvelun kohderyhmää, sisältöä ja palveluprosessia. Siinä eritellään myös palvelun edellyttämät resurssit ja kuvataan toiminnalla saatavia hyötyjä ja vaikutuksia.

Tässä oppaassa esitellään palvelukuvauksen eri osa-alueet ja ohjeistetaan oman työpajan starttivalmennuksen palvelukuvauksen laatimiseen.

Opas on laadittu RAY:n rahoittamassa TPY:n Startti parempaan elämään -juurruttamishankkeessa (2012–2016)*. Opasta on pilotoitu ja hyödynnetty osana juurruttamishankkeen kehittämisprosesseja, ja mukana olleet työpajat ovat kuvanneet toimintansa sen mukaisesti.

OPAS ON TARKOITETTU VAPAASTI SOVELLETTAVAKSI JA MUOKATTAVAKSI.

Palvelukuvauksen laatimisen lähtökohtana voi pitää palvelun esittelemistä sellaiselle henkilölle, jolla ei ole siitä mitään etukäteistietoa. Tässä oppaassa esiteltävä palvelukuvaus on suunnattu erityisesti työpajojen yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille. Jos palvelukuvaus halutaan suunnata muille kohderyhmille, vaikkapa starttivalmennuksen valmentautujille ja heidän lähipiirilleen, on sisältö ja esitystapa muokattava vastaanottajien tietotarpeiden mukaan.

Oman työpajan henkilöstön lisäksi palvelukuvauksen laatimiseen voi pyytää mukaan myös yhteistyötahoja ja asiakaskuntaa – tällöin varmistutaan siitä, että toiminnan esittelystä on otettu huomioon monipuolisesti eri näkökulmia.

Palvelun tunnettuuden vahvistaminen edellyttää yhteistyökumppaneiden ja rahoituksesta päättävien tahojen kanssa käytävää säännöllistä vuoropuhelua. Tähän oppaaseen on liitetty palvelukorttimalli, johon on tiivistetysti koottu palvelukuvauksen keskeiset kohdat. Sen avulla toiminnan esittely on helppo aloittaa.

Palvelukuvausta voi elävöittää liittämällä siihen esimerkiksi valokuvia toiminnasta tai valmentautujien tuottamaa kuvitusta. Palvelukuvausta kannattaa hyödyntää myös esitteiden laatimisessa. Jatkossa palvelukuvauksen päivittämisestä on huolehdittava tarpeen mukaan.

Starttivalmennuksen palvelukuvaus

1. toimii starttivalmennuksen käynnistämisen ja edelleen kehittämisen tukena
2. tarjoaa työyhteisössä mahdollisuuden löytää yhteinen näkemys starttivalmennuksesta ja käytettävistä työskentelytavoista (meidän tapamme toimia)
3. toimii uusien työntekijöiden perehdyttämisen välineenä
4. toimii esittelymateriaalina esiteltäessä toimintaa esim. yhteistyökumppaneille ja päättäjille
5. tarjoaa mahdollisuuden kehittää palvelukuvausta yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa (tavoitteiden ja roolien selkiyttämistä samalla)

Palvelukuvauksen laatiminen on työpajan yhteinen prosessi, ja sitä kannattaa työstää osio kerrallaan.

Näin käytät tätä opasta

Tästä oppaasta on kaksi versiota: Tämä laajempi opas sisältää sekä ohjeet palvelukuvauksen tekemiseen että täytettäväksi tarkoitetut osiot. Ohjeiden otsikot ovat oppaassa oranssilla. Täytettäväksi tarkoitetut osiot on otsikoitu sinisellä.

Oppaan toisesta versiosta löytyvät vain täytettävät pohjat ja ne täytettyäsi voit tulostaa laatimasi palvelukuvauksen suoraan käyttöön.

Startti parempaan elämään -juurruttamishanke toivottaa intoa palvelukuvausten laatimiseen!

** Startti parempaan elämään -juurruttamishankkeen päätavoitteina oli levittää valtakunnallisesti työpajan matalimman kynnyksen starttivalmennusmalli sekä työpajan ja asumispalveluiden yhteistoimintamalli. Hanketta rahoitti Raha-automaattiyhdistys (RAY) ja hallinnoi Valtakunnallinen työpajayhdistys (TPY).*

Palvelukuvauksen kansisivu

- Palvelukuvauksen kansi laaditaan sellaiseksi, että se kuvastaa oman työpajan ilmettä ja herättää mielenkiinnon starttivalmennukseen
- Kannessa voi käyttää omia logoja ja valokuvia
- Kannen ulkoasuun tulee kuitenkin olla selkeä: ei liikaa tekstiä ja kuvia
- Kannessa voi olla vaikkapa seuraavat tekstit:
 - Työpajan starttivalmennus
 - Palvelukuvaus
 - Oman työpajan ja starttivalmennusyksikön nimet

**Teksti tähän:
Oman työpajan ja
starttivalmennusyksikön nimet**

1. Starttivalmennuksen kuvaus

Ensimmäisessä osiossa määritellään oman työpajan starttivalmennus. Määrittely avaa ytimekkäästi, mistä palvelussa on kyse: mitkä ovat sen tarkoitus ja tavoitteet.

Palvelusta tuodaan esille: kenelle, miksi ja missä palvelua tuotetaan ja kuka sitä tuottaa. Määrittelyssä kuvataan lyhyesti palvelun keskeistä sisältöä, valmennuksen menetelmiä ja muita palvelun erityispiirteitä. Lisäksi on hyvä tuoda esille tiivistetysti myös palvelun tavoiteltuja vaikutuksia.

Tuo esille seuraavat näkökulmat:

- 1. Kenelle?**
- 2. Mitä?**
- 3. Miksi?**
- 4. Missä? Mitkä tahot toteuttavat?**
- 5. Miten? Keinot, menetelmät, erityispiirteet**
- 6. Tavoitellut vaikutukset? Tavoitetila jakson päätyttyä**

Oman starttivalmennuksen määrittelyn tueksi Startti parempaan elämään -hankekokonaisuuden yleinen määritelmä starttivalmennuksesta:

*Starttivalmennus on kokonaisvaltaista, moniammatillista ja monialaista arjenhallinnan vahvistumiseen keskittyvää työpajojen matalimman kynnyksen toimintaa. Starttivalmennus sekä tukee valmentautujaa auttamaan itseään että optimoi tukiverkoston yhteistyötä.**

Kuvaa seuraavaan osioon ensin tiivistetysti työpajallasi toteutettava starttivalmennus. Sen jälkeen kuvaa erikseen **kohderyhmä ja valmentautujaprofiili, sisällöt ja menetelmät, tarkoitus ja tavoitteet sekä tarpeisiin vastaaminen.**

* Hilpinen ym. (2012) Startti parempaan elämään – starttivalmennuksen perusteet. Valtakunnallinen työpajayhdistys ry.

Starttivalmennuksen kuvaus

Teksti tähän.

Kohderyhmä ja valmentautujaprofiili

KENELLE?

Tässä osiossa avataan tarkemmin, kenelle starttivalmennus on suunnattu. Kohderyhmä on yksi keskeisimpiä palvelukuvauksen osia. Kohderyhmän määrittely on tärkeää myös asiakasohjauksen kannalta. Näin pyritään osaltaan varmistamaan, että oikeat asiakkaat ohjautuvat valmennukseen oikeaan aikaan.

Kohderyhmän kuvauksessa todetaan osallistujien mahdollinen ikähaitari (onko painopiste jossakin tietyssä ikäryhmässä, onko palvelulla ikärajoja) sekä tarvittaessa, miltä alueelta tuleville asiakkaille palvelu on ensisijaisesti suunnattu. On tärkeää pohtia myös sitä, miten palvelu poikkeaa kohderyhmältään muusta työpajatoiminnasta.

Starttivalmennuksen kohderyhmänä ovat tyypillisesti nuoret, joilla on monenlaisia tukitarpeita. Ne liittyvät usein esimerkiksi arjenhallintaan sekä mielenterveys- ja päihdeongelmiin. Näillä nuorilla on usein myös keskeytyneitä koulutuksia, tulevaisuuteen liittyvää näköalattomuutta ja puutteellisia valmiuksia itsenäiseen elämiseen sekä vaikeuksia kiinnittyä olemassa oleviin palveluihin. Kohderyhmän nuoret eivät useinkaan pysty sitoutumaan perinteiseen työpajatoimintaan, vaan tarvitsevat ensin räätälöidymppää ja kokonaisvaltaisempaa tukea.

Valmentautujaprofiilissa avataan yksityiskohtaisemmin, millaiset seikat kuvaavat starttivalmennuksen valmentautujia, heidän taustojaan, tarpeitaan ja elämäntilanteitaan. Valmentautujaprofiiliin valitaan muutama keskeinen ja tyypillinen luonnehdinta, esimerkiksi katkennut koulutus- ja/tai työura, puutteelliset työ- ja opiskeluvälineet, elämäntilanteen haasteet jne.

Kohderyhmän ja valmentautujaprofiilin määrittely on osa palvelun laadun varmistamista, ja siihen tulee kiinnittää erityistä huomiota: kenen tarpeisiin juuri tämä palvelu vastaa, kuka hyötyy siitä eniten?

Kohderyhmä ja valmentautujaprofiili:

- **kenelle toiminta on ensisijaisesti tarkoitettu**
- **valmentautujien tuen tarpeet, elämäntilanteet ym.**
- **osallistujien ikä ja maantieteellinen alue**
- **muita erityishuomioita (esim. painopiste jossain tietyssä ryhmässä)**

Kohderyhmä ja valmentautujaprofiili

Teksti tähän.

Starttivalmennuksen sisällöt ja menetelmät

MITÄ?

Tässä osiossa avataan tarkemmin, mitä starttivalmennus on, mitkä ovat sen keskeiset sisällöt, toimintamuodot ja menetelmät. Samalla kuvataan, millaista valmennusta, esim. yksilövalmennuksen, ryhmävalmennuksen ja työvalmennuksen osalta starttivalmennukseen kuuluu.

Kuvituksena voi käyttää esim. valokuvia valmennustilanteista.

Starttivalmennuksen sisällöt ja menetelmät

Teksti tähän.

Toiminnan tarkoitus ja tavoitteet

MIKSI?

Tässä osiossa kuvataan yleisellä tasolla, miksi starttivalmennusta tarvitaan. Mikä sen tarkoitus on ja mihin tarpeeseen starttivalmennuksella vastataan?

Tässä voi tuoda esille valmentautujien tavoitteita esimerkinomaisesti.

Starttivalmennuksen mahdollisuuksia voi konkreettisesti tuoda esille myös jäsentämällä, miten starttivalmennus vastaa erilaisiin tukitarpeisiin ja millaisia vaikutuksia toiminnalla tavoitellaan.

Toiminnan tarkoitus ja tavoitteet

Teksti tähän.

2. Starttivalmennus osana organisaatiota

Tässä osiossa kuvataan starttivalmennuksen sijoittumista organisaatiossa, johon starttivalmennus kuuluu. On hyvä esitellä lyhyesti myös muu työpajatoiminta sekä työpajan tarjoamat palvelut, toimintamahdollisuudet ja valmennushenkilöstön erityinen osaaminen, joita starttivalmennus voi hyödyntää.

Tässä voi käyttää organisaatiokaavioita ja muita kuvia.

Starttivalmennus osana organisaatiota

Teksti tähän.

3. Valmentautujien ohjautuminen starttivalmennukseen

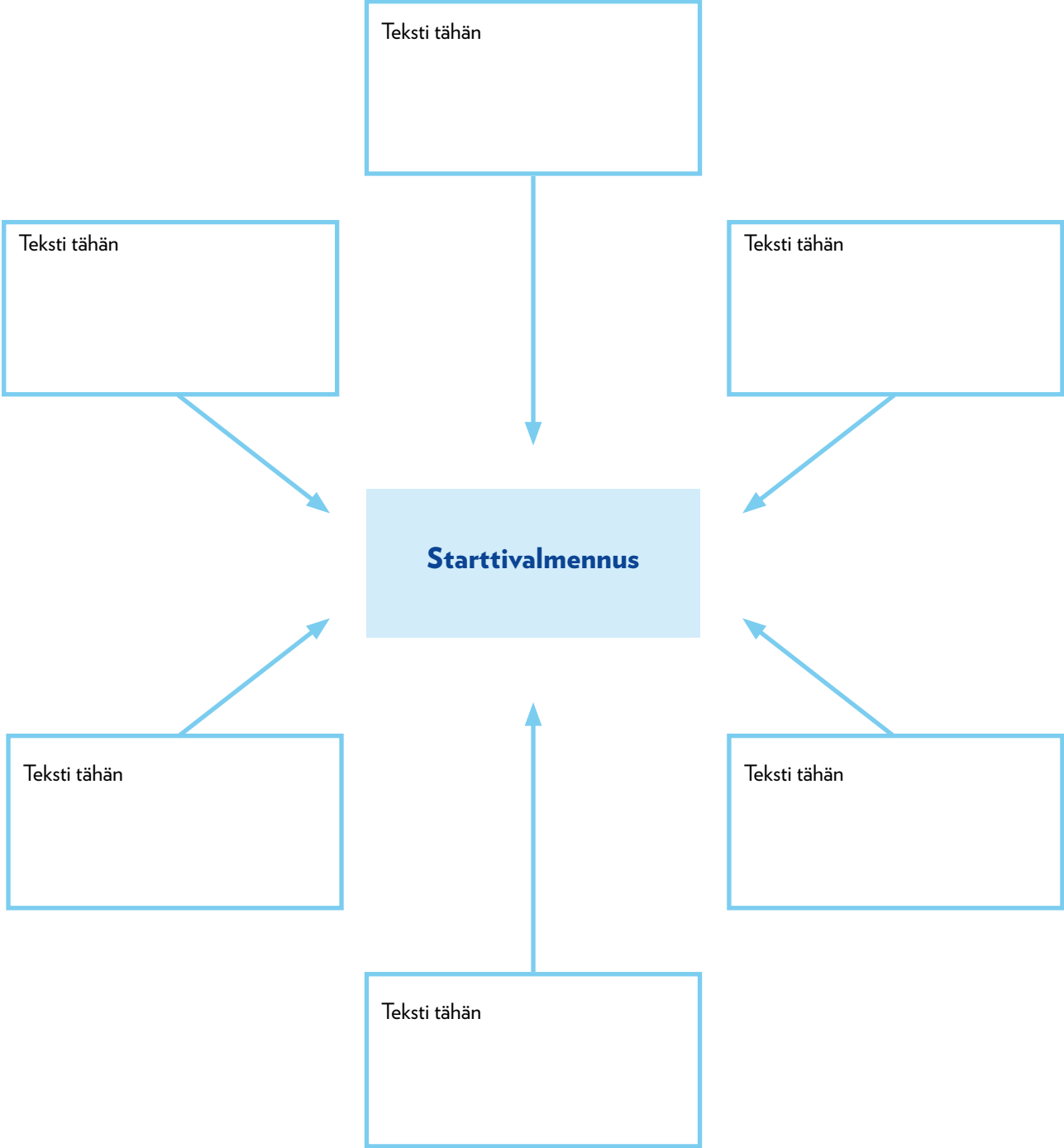
Mistä valmentautajat ohjautuvat starttivalmennukseen? Tässä osiossa kirjataan yleisimmät ohjaavat tahot sekä kuvataan, mitä toimiva asiakasohjaus edellyttää ja millaisia hyviä käytäntöjä on kehitetty.

Asiakasohjautumisen teema liittyy keskeisesti verkostoyhteistyöhön. Yhteistyökumppaneiden kanssa on hyvä keskustella, mikä kuvaa onnistunutta asiakasohjausprosessia. Miten rakentaa ohjautumisesta mahdollisimman sujuva prosessi? Onko yhteistyökumppaneilla riittävästi tietoa starttivalmennuksesta? Entä mitä starttivalmennukseen pääsy edellyttää (esim. päätökset ja sopimukset)?

Starttivalmennuksen tuloksellisuuden kannalta on tärkeää, että asiakasohjaus toimii ja valmennukseen pääsevät juuri ne henkilöt, jotka siitä hyötyvät eniten. Tällöin resurssit ovat siinä käytössä, mihin ne on tarkoitettu. Tämä tukee toiminnan vaikuttavuutta.

Esitä seuraavassa kuviossa starttivalmennukseen ohjaavat tahot. Kirjaa sen jälkeiseen luetteloon starttivalmennukseen ohjautumisessa huomioitavia asioita ja toimintatapoja. Luettelon voi tarvittaessa laatia erikseen jokaisen ohjaavan tahon osalta.

Starttivalmennukseen ohjaavat tahot

Starttivalmennukseen ohjautumisessa huomioitavia asioita ja toimintatapoja

1.

2.

3.

4.

4.

Starttivalmennuksen yhteistyöverkosto

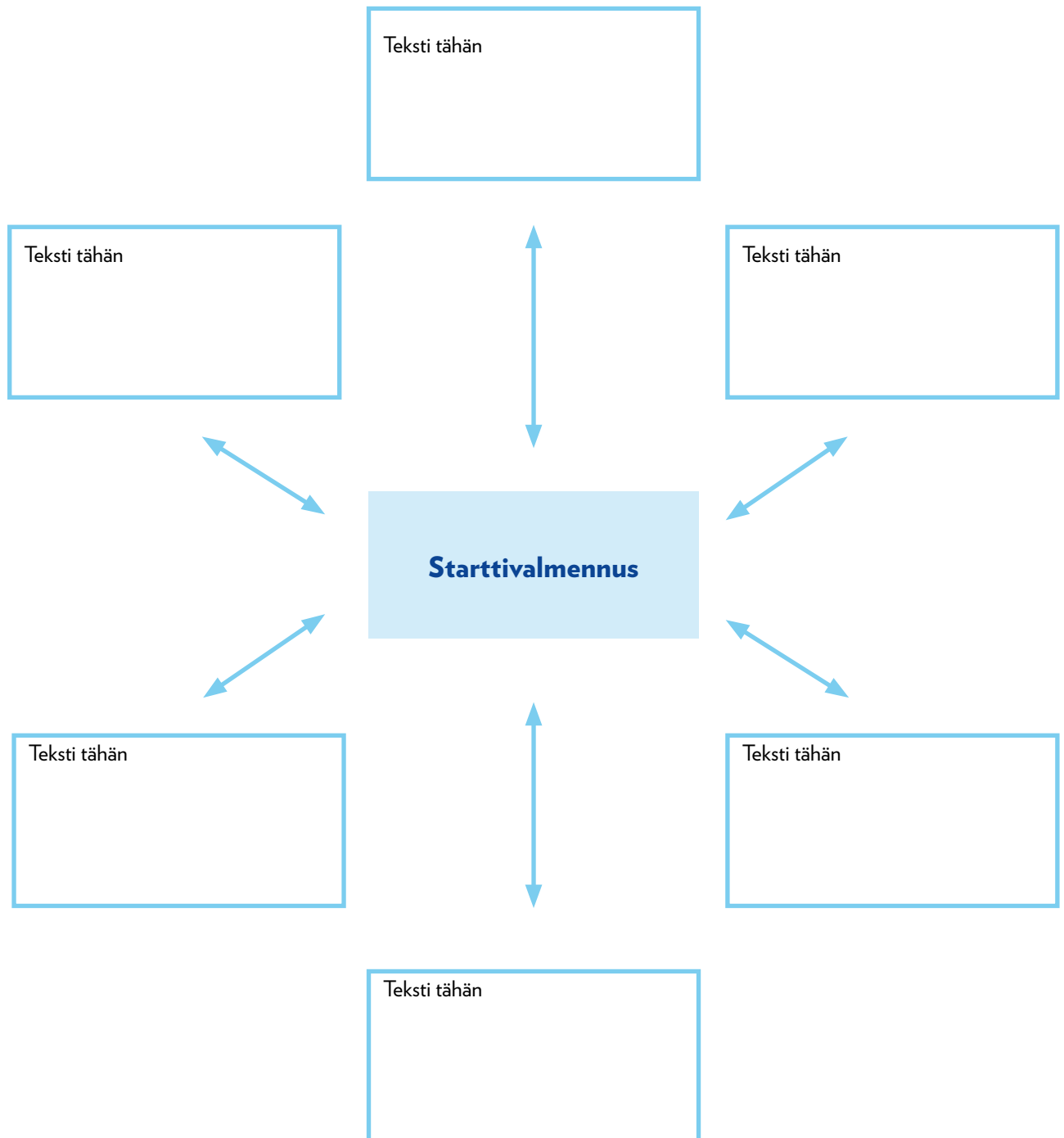
Tässä osiossa kartoitetaan starttivalmennuksen yhteistyökumppaneita. Starttivalmennus on työtä, jota ei lähtökohtaisesti tehdä yksin: se päinvastoin edellyttää monialaista ja -amatillista sektorirajat ylittävää verkostoyhteistyötä.

Kirjaa seuraavaan kuvaan kaikki olennaiset starttivalmennuksen sidosryhmät ja yhteistyökumppanit.

Koko yhteistyöverkosto on syytä kuvata kokonaiskuvan hahmottamiseksi ja starttivalmennuksen monialaisuuden esille nostamiseksi.

Yhteistyöverkoston hahmottaminen on tärkeää, jotta valmentajaa voidaan tukea kokonaisvaltaisesti, tehdä yhteistyötä nuoren kuntoutumisen edistämiseksi ja ohjata tarvittavien muiden tukipalveluiden piiriin.

Keskeisimmät sidosryhmät ja yhteistyökumppanit

5. Valmennusprosessin kuvaus

Palvelukuvauksen keskeinen osio on starttivalmennusprosessin kuvaaminen. Prosessikuvaus on hyvä tehdä mahdollisimman käytännönläheiseksi.

Seuraavassa esitellään Startti parempaan elämään -juurruttamishankkeessa laadittu prosessikuvaus, jota voi vapaasti soveltaa ja muokata kuvaamaan omaa toimintaa.

Tämä starttivalmennusprosessi koostuu kolmesta vaiheesta. Niiden kautta konkretisoidaan valmennuksen sisältöä, tavoitteita ja käytettäviä valmennusmenetelmiä:

1. **Starttivalmennuksen aloitusvaihe**
2. **Starttivalmennuksen tavoitteiden mukaisen työskentelyn vaihe**
3. **Starttivalmennuksen lopetus ja jatkopolkujen vaihe**

Kuvaa keskeiset sisällöt ja teemat starttivalmennuksen aloitusvaiheesta, tavoitteiden mukaisesta työskentelyvaiheesta viikko-ohjelmiseen sekä starttivalmennuksen lopetus- ja jatkopolkujen vaiheesta.

Starttivalmennusmalli

1) STARTTIVALMENNUKSEN ALOITUS

- Yhteydenotto, tapaaminen, tutustuminen
- Alkukartoituksen /-haastattelun aloitus
- Sopimus starttivalmennuksesta
- Valmennussuunnitelma ja tavoitteiden asettaminen

2) TAVOITTEIDEN MUKAINEN TYÖSKENTELY STARTTIVALMENNUKSESSA

- Kokonaisvaltainen yksilö- ja ryhmävalmennus arjen taitojen ja elämänhallinnan vahvistamiseksi, sosiaalinen kuntoutus
- Verkostoyhteistyö
- Kehitysprosessi näkyväksi arvioinnilla ja dokumentoinnilla

3) STARTTIVALMENNUKSEN LOPETUS JA JATKOPOLKUJEN VAIHE

- Starttivalmennus päättyy
- Tuki jatkopoluille siirtymiseen
- Jälkituki tarvittaessa
- Seuranta

Starttivalmennusmalli

Muokkaa oman mallin mukaan.

1) STARTTIVALMENNUKSEN ALOITUS

Teksti tähän.

2) TAVOITTEIDEN MUKAINEN TYÖSKENTELY STARTTIVALMENNUKSESSA

Teksti tähän.

3) STARTTIVALMENNUKSEN LOPETUS JA JATKOPOLKUJEN VAIHE

Teksti tähän.

Starttivalmennuksen aloitusvaihe

Starttivalmennuksen aloitusvaiheen sisällöt

1.

2.

3.

4.

5.

Starttivalmennuksen tavoitteiden mukaisen työskentelyn vaihe

Starttivalmennuksen tavoitteiden mukaisen työskentelyn vaiheen sisällöt

1.

2.

3.

4.

5.

Starttivalmennuksen viikko-ohjelma

Tässä osiossa havainnollistetaan valmennuksen sisältöjä viikko-ohjelman avulla.

Starttivalmennuksen viikko-ohjelma tuo rytmiä päiviin, helpottaa valmentautujia hahmottamaan viikon kulkua ja tukee tavoitteellisuutta. Se myös auttaa valmentajia jakamaan vastuita päivän eri osa-alueiden toteuttamiseen. Viikko-ohjelman rakentaminen yhdessä valmentautujien kanssa tarjoaa tärkeitä osallisuuden ja vaikuttamisen kokemuksia nuorille.

Starttivalmennukseen kuuluu tyypillisesti toiminnallisuutta ja ryhmävalmennuksessa yhdessä käsiteltäviä sisällöllisiä teemoja sekä yksilövalmennusta. Viikko-ohjelmaan kuuluu usein käden-taitoja, ruuanlaittoa, liikuntaa tai tutustumiskäyntejä esim. op-pilaitoksiin. Osalla työpajoista nuoret tekevät työvalmennuksen tuella pienimuotoisia työtehtäviä. Niitä voivat olla työpajasta riippuen esimerkiksi erilaiset käsityöt ja taide- ja media-alan tehtävät.

Ryhmävalmennuksen teemoja ovat esim.:

- *hyvinvointi (voimavarat, terveys, päivärytmi)*
- *asuminen, talous, koti (rahankäyttö, kodinhoito, ruuanlaitto)*
- *opiskelu- ja työelämävalmiudet (ammattialoihin tutustuminen, työelämän pelisäännöt)*
- *minä (haaveet, itsetuntemus, omat tavoitteet)*
- *yhteiskunta (asioiminen virastoissa, palveluverkoston tunnistamista)*

Seuraavassa on esitelty kuvitteellinen viikko-ohjelmaesimerkki, johon on yhdistetty starttivalmennuksessa usein käytettyjä sisältöjä.

Starttivalmennuksen viikko-ohjelma

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
klo 9.00 Päivittäin toistuvat: Aamukahvi ja maailman tapahtumat, uutiset	klo 9.00 Päivittäin toistuvat: Aamukahvi ja maailman tapahtumat, uutiset	klo 9.00 Päivittäin toistuvat: Aamukahvi ja maailman tapahtumat, uutiset	klo 9.00 Päivittäin toistuvat: Aamukahvi ja maailman tapahtumat, uutiset	klo 9–16 Valmentajien toteuttama suunnittelutyö, sidosryhmätyöskentely, verkostopalaverit, raportointi yms.
Viikonlopun kuulumiset				
Ruoka: suunnittelu, kaupassakäynti, valmistus, ruokailu, siivous tai jotain työtoimintaa	Teema 2 Asuminen, talous, koti (mahdollisia vierailijoita esim. velkaneuvoja)	Teema 4 Opiskelu- ja työelämävalmiudet, mahdollisia tutustumiskäyntejä	Ruoka: suunnittelu, kaupassakäynti, valmistus, ruokailu, siivous tai jotain työtoimintaa	
Ruokailu	Ruokailu	Ruokailu	Ruokailu	
Teema 1 Hyvinvointi (esim. päihdetyöntekijän käynti)	Teema 3 Minuus	Teema 5 Liikunta	Kädentaidot, taide ja kulttuuri Viikon purku	
Yksilövalmennusta tarpeen mukaan	Yksilövalmennusta tarpeen mukaan	Yksilövalmennusta tarpeen mukaan	Yksilövalmennusta tarpeen mukaan	
Lopetus klo 14.00	Lopetus klo 14.00	Lopetus klo 14.00	Lopetus klo 14.00	
klo 14–16 Valmentajien toteuttama suunnittelutyö, sidosryhmätyöskentely, verkostopalaverit, raportointi yms.				

Starttivalmennuksen viikko-ohjelma

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän
Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	
Ruokailu	Ruokailu	Ruokailu	Ruokailu	
Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	
Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	
Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	
Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	Teksti tähän	
Teksti tähän				

Starttivalmennuksen lopetus- ja jatkopolkujen vaihe

Starttivalmennuksen lopetus- ja jatkopolkujen vaiheen keskeiset sisällöt

1.

2.

3.

4.

5.

6. Valmentautujan ohjautuminen jatkoluille

Minne valmentautajat ohjautuvat starttivalmennuksen jälkeen? Tässä osiossa kirjataan yleisimmät jatkolut sekä kuvataan, mitä onnistunut jatkoluille ohjautuminen edellyttää ja millaisia hyviä käytäntöjä on kehitetty.

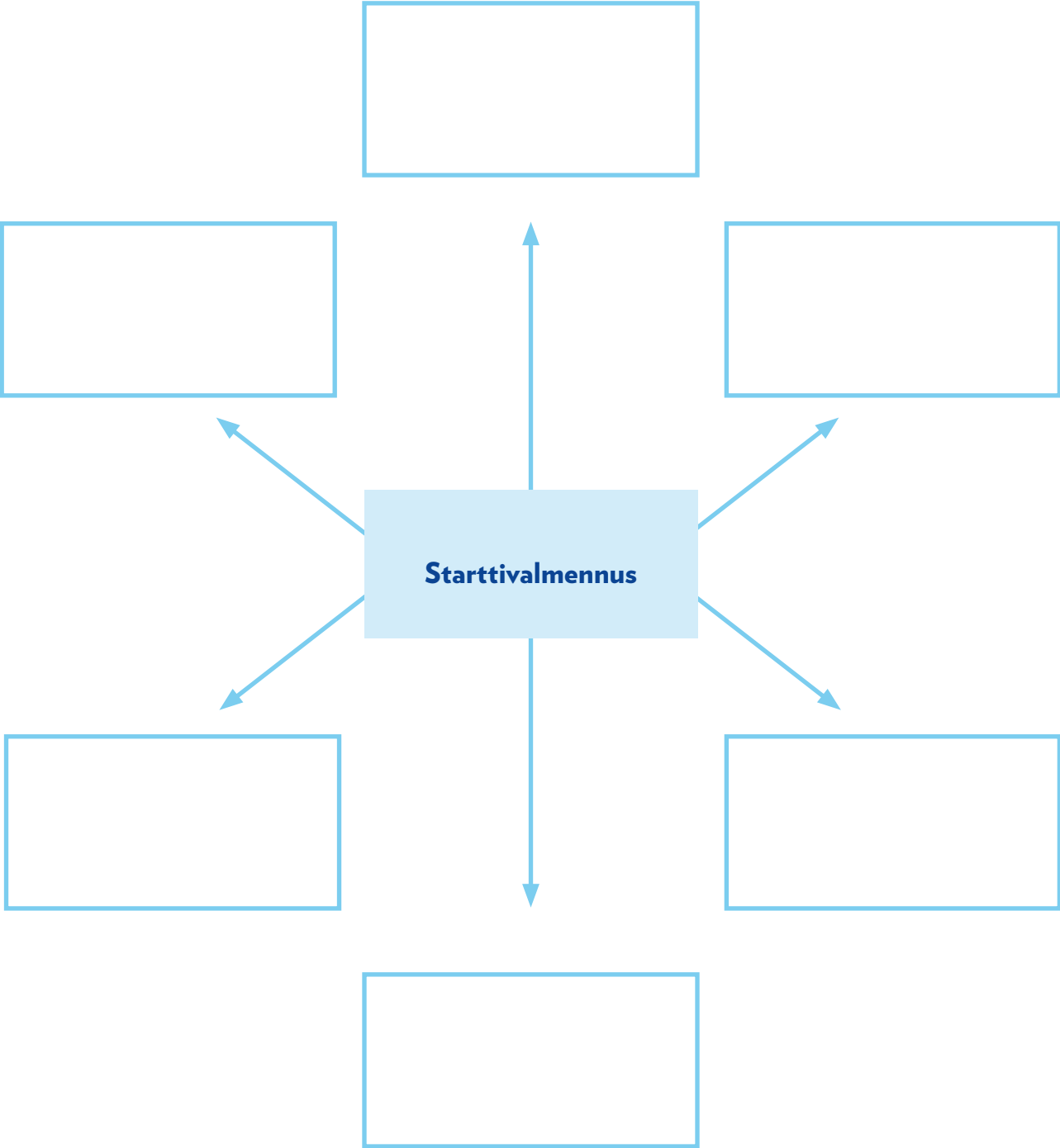
Tässä yhteydessä voidaan yhdessä yhteistyötahojen kanssa pohtia, miten valmentautujalle varmistetaan tarvittava tuki starttivalmennuksen jälkeen.

Onnistunut jatkosijoittuminen on tärkeää sekä valmentautujan että starttivalmennuksen jatkuvuuden turvaamisen kannalta.

Esitä seuraavassa kuviossa valmentautujien tyypilliset jatkolut.

Kirjaa tämän jälkeen luetteloon starttivalmennuksesta eteenpäin ohjautumisessa huomioitavia asioita ja toimintatapoja. Luettelon voi tarvittaessa laatia erikseen kaikkien niiden tahojen osalta, jonne valmentautujia starttivalmennuksesta ohjautuu.

Valmentautujen tyypilliset jatkopolut

Starttivalmennuksesta eteenpäin ohjautumisessa huomioitavia asioita ja toimintatapoja

1.

2.

3.

4.

5.

7.

Starttivalmennuksen resurssit

Tässä osiossa tuodaan esille starttivalmennuksen edellyttämät resurssit.

Aluksi kuvataan, kuinka monta valmentajaa starttivalmennuksessa työskentelee, ja mitkä ovat heidän keskeiset tehtävänsä. On hyvä myös tuoda esille, miten valmentajaresurssit vaikuttavat valmentautujapaikkojen määrään.

Lisäksi kannattaa mainita, mitä muita resursseja starttivalmennuksen käytössä on (työpajan muut valmentajat, etsivä nuorisotyö ym.) ja millaista erityisosaamista nuorille voidaan näin ollen tarjota.

Tämän jälkeen kuvataan starttivalmennuksen käytössä olevat tilat ja niiden tarkoituksenmukaisuus valmennuksen kannalta.

Lopuksi eritellään starttivalmennuksen edellyttämä budjetti ja/tai kuvataan, mistä rahoitus koostuu.

Starttivalmennuksen resurssit

Henkilöstö (lukumäärä ja keskeiset tehtävät)

Teksti

Tilat

Teksti

Budjetti / rahoitus

Teksti

8.

Starttivalmennuksen hyötyjä ja vaikutuksia

Palvelukuvauksessa on tärkeää nostaa esille starttivalmennuksen tavoitellut hyödyt ja vaikutukset. Juurruttamisen kannalta niiden kiteyttäminen on olennaista: ne kertovat rahoittajille ja tilaajille, miksi toimintaan kannattaa osoittaa resursseja.

TPY:ssä on kehitetty työpajatoiminnan laadullinen mittari, Sovari*, jolla saadaan esille valmentautujien työpajakson aikaista sosiaalista vahvistumista. Jos työpajallanne käytetään Sovari-mittaria, sen tuloksia kannattaa hyödyntää tässä osiossa. Sosiaalinen vahvistuminen voi merkitä esimerkiksi omien voimavarojen tunnistamista, itsetunnon kohenemista sekä aloitteellisuuden kasvamista.

Valmentautujien näkökulmaa konkretisoivat hyvin myös nuorten palautteet, tarinat, case-kuvaukset tai esimerkiksi haastattelulainaukset.

Starttivalmennuksen hyödyt ja vaikutukset valmentautujan kannalta voivat olla esim.:

- *Itsetuntemuksen kasvaminen ja omien voimavarojen tunnistaminen*
- *Säännöllisen päivärytmin löytyminen, taloustaitojen ja arjenhallinnan parantuminen*
- *Vaikutusmahdollisuuksien tunnistaminen ja vastuunottokyvyn kohentuminen*
- *Vastoin käymisten sietokyvyn kasvaminen ja itseluottamuksen vahvistuminen*
- *Vuorovaikutustaitojen parantuminen*
- *Tulevaisuuden suunnitelmien selkiytyminen ja jatkopolkujen rakentaminen*
- *Opiskelu- ja työelämävalmiuksien kohentuminen*

Kirjaa seuraavaan kuvioon aluksi starttivalmennuksessa olleiden nuorten määrä esim. vuositasolla ja valmentautujien sijoittumistiedot esim. edelliseltä vuodelta.

Kuvaa tämän jälkeen starttivalmennuksen hyötyjä ja vaikutuksia valmentautujalle sosiaalisen vahvistumisen näkökulmasta (esim. palautteet valmentautujilta ja Sovarin tulokset).

Jos työpajallanne on tehty taloudellisia laskelmia starttivalmennuksen taloudellisia hyödyistä, niitä kannattaa esitellä tässä yhteydessä.

* <http://www.tpy.fi/kehittaminen/laadullinen-mittaristo/>

Starttivalmennuksen hyötyjä ja vaikutuksia

Starttivalmennuksessa olleiden nuorten määrä esim. vuositasolla

Teksti

Valmentautujien sijoittuminen starttivalmennuksen jälkeen

Teksti

Starttivalmennuksen hyötyjä ja vaikutuksia valmentautujalle sosiaalisen vahvistumisen näkökulmasta

Teksti

Starttivalmennuksen taloudellisia hyötyjä

Teksti

9. Palvelukortti

Palvelukortti tiivistää palvelukuvauksen keskeiset osat. Sen avulla voi esimerkiksi aloittaa starttivalmennuksen esittelyn tai sitä voi käyttää, kun tarvitaan hyvin lyhyt toiminnan esittely.

Palvelukortti

Starttivalmennus osana organisaatiota (esim. kunnan x nuorisopalvelut)	
Palvelun tavoite	
Kohderyhmä	
Valmentautujien tyypillinen lähtötilanne palvelun alussa	
Valmentautujien sopimukset	
Valmennusryhmän koko	
Valmentajaresurssit (lkm, nimikkeet)	
Keskeiset palveluun ohjaavat tahot	
Keskeiset yhteistyökumppanit palvelun aikana	
Valmennuksen keskimääräinen kesto	
Keskeiset jatkopolut	
Sijoittumistilasto (esim. 15 nuorta, joista 5 työpajalle, 2 koulutukseen)	

10. Palvelukuvauksen päivittäminen

Kun palvelukuvaus on valmis, on tärkeää sopia, miten sitä päivitetään ja kuka työstä vastaa, sillä palvelukuvaukseen kirjattavat tiedot voivat muuttua.

Ajantasaista palvelukuvausta voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla starttivalmennuksen edelleen kehittämisen ja juurruttamisen tukena.

Seuraava taulukko tukee palvelukuvauksen suunnitelmallista päivittämistä.

Palvelukuvauksen päivittäminen

Palvelukuvauksen päivämäärä	
Palvelukuvauksen tarkistamisen ajankohta ja päivityksen päivämäärä	
Vastuhenkilö	